

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**Извештај о ревизији правилности пословања
Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи
Милановац за 2021. годину који се односи на мере
исправљања по ревизији финансијских извештаја и
правилности пословања за 2013. годину**

Број 400-812/2022-06/11

Београд, 24. новембар 2022. године

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

¹ Насловна слика преузета са странице www.npdjerdap.rs

Листа скраћеница:

ДРИ – Државна ревизорска институција

Закон о ДРИ – Закон о Државној ревизорској институцији

Зашто смо спровели ову ревизију?

Према Закону о ДРИ у послеревизионом поступку се оцењује да ли су мере исправљања задовољавајуће. Послеревизиони поступак се завршава издавањем послеревизионог извештаја најчешће у року од 4-5 месеци од издавања извештаја о ревизији. Након издавања послеревизионог извештаја, препоруке са дужим роком отклањања се прате, а ДРИ нема механизам да реагује у случају да се не спроводе осим спровођења нове ревизије. У поступку процене ризика утврђено је да постоји ризик да Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац није отклонило утврђене неправилности на задовољавајући начин због чега је донета одлука о спровођењу ревизије.

Шта смо препоручили?

За уређење области које су биле предмет ревизије дали смо једну препоруку усмерену на наставак започетих активности на успостављању интерне ревизије.

Резиме

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац:

5 неправилности отклонило у целости

- донета је Стратегија за управљање ризицима, образован Регистар ризика и усвојене процедуре,
- систематизовано је радно место службеника за јавне набавке,
- извршено је усаглашавање висине основног капитала исказаног у Билансу стања и у Регистру привредних субјеката Агенције за привредне регистре,
- извршена је уплата средстава по основу дела добити који је распоређен оснивачу и
- чланом 11 Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја одређен је рачун на коме се уплаћују накнаде.

једну неправилност делимично отклонило

- започете су активности, али није у потпуности успостављена интерна ревизија.

САДРЖАЈ

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ.....	6
1. Мере исправљања неправилности утврђених у спроведеној ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац за 2021. годину, у делу који се односи на правилност пословања за 2013. годину.....	6
1.1 Предузеће је у целости отклонило пет неправилности у делу који се односи на правилност пословања.....	6
1.2 Предузеће је делимично отклонило једну неправилност у делу који се односи на правилност пословања.....	8
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА	9
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА	10
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ.....	12
1. Предмет ревизије.....	12
2. Ревидирани период пословања	12
3. Информације о субјекту ревизије	12
4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима.....	14
5. Критеријуми.....	15
6. Методологија рада	15
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији.....	15
V Прилози.....	16
Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија	17
1. Финансијско управљање и контрола.....	17
1.1. Контролно окружење.....	17
1.2 Интерна ревизија.....	18
Прилог 2 – Мере исправљања неправилности утврђених у спроведеној ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац,.....	19
2.1 Систем финансијског управљања и контроле.....	19
2.2 Интерна ревизија.....	20
2.3 Систематизација радног места „службеника за јавне набавке“	21
2.4 Упис основног капитала у Регистар привредних субјеката	22
2.5 Уплата дела добити оснивачу	23
2.6 Накнаде за коришћење заштићеног добра	23

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. Мере исправљања неправилности утврђених у спроведеној ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац за 2021. годину, у делу који се односи на правилност пословања за 2013. годину

1.1 Предузеће је у целости отклонило пет неправилности у делу који се односи на правилност пословања.

1.1.1. Предузеће је донело и усвојило Одлуку о усвајању Стратегије за управљање ризицима, Одлуку о образовању регистра ризика, као и процедуре које примењује у свом пословању.

У претходној ревизији утврђени су недостаци у функционисању система финансијског управљања и контроле, јер руководство није усвојило стратегију управљања ризиком.

У 2021. години Предузеће примењује Стратегију за управљање ризицима, поседује Регистар ризика и усвојило је процедуре у вези пословних процеса.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – поднаслов 2.1 Систем финансијског управљања и контроле

1.1.2. Предузеће је Правилником о систематизацији послова систематизовало радно место „службеник за јавне набавке“ у оквиру кога се обављају послови јавних набавки и спроводило је јавне набавке за набавку горива, набавку делова и прибора за возила и њихове моторе, заједно са услугама одржавања и поправке, набавку адвокатских услуга и набавку услуга хотела и ресторана у складу са Законом о јавним набавкама.

У претходној ревизији утврђено је да Предузеће није Правилником о систематизацији послова систематизовало радно место „службеник за јавне набавке“ у оквиру кога би се обављали послови јавних набавки, чиме је поступило супротно одредбама члана 134 Закона о јавним набавкама. Такође, Предузеће је током 2013. године извршило набавку добара и услуга, у износу од најмање 12.820 хиљада динара, без спровођења поступка јавних набавки, чиме је поступило супротно одредбама члана 7, 122 и 128 Закона о јавним набавкама.

Предузеће је у 2018. години донело Правилник о систематизацији послова и у 2021. години има запосленог са сертификатом који је распоређен на радно место „службеник за јавне набавке“.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – поднаслов 2.3 Систематизација радног места „службеника за јавне набавке“

1.1.3. Предузеће у 2021. години има усклађену висину основног капитала у Билансу стања и у Регистру привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре Републике Србије.

У претходној ревизији утврђено је да Предузеће није уписало основни капитал у Регистар привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре.

У 2021. години утврђено је да Предузеће има усклађену висину основног капитала у Билансу стања и у Регистру привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре Републике Србије.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – поднаслов 2.4 Упис основног капитала у Регистар привредних субјеката

1.1.4. Предузеће је у 2021. години донело Одлуку о расподели добити за 2020. годину од 28. јуна 2021. године по којој 50% остварене добити уплаћује оснивачу, Влади Републике Србије.

У претходној ревизији утврђено је да је Предузеће било у обавези да део добити који је распоређен оснивачу уплати на рачун прописан за уплату јавних прихода, у складу са одредбама члана 49 став 2 Закона о јавним предузећима, што до момента вршења ревизије Предузеће није учинило.

Предузеће је у 2021. години извршило уплату средстава у износу од 4.582.281 динара на рачун прописан за уплату јавних прихода, а по основу дела добити који је распоређен оснивачу.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – поднаслов 2.5 Уплата дела добити оснивачу

1.1.5. Предузеће у 2021. години има и примењује Одлуку о накнадама за коришћење заштићеног подручја Националног парка „Ђердап“ у којој је у члану 11 одређен рачун на коме се уплаћују накнаде утврђене поменутом Одлуком.

У претходној ревизији утврђено је да с обзиром да накнаде за коришћење заштићеног добра имају карактер јавних прихода у смислу члана 14 став 1 тачка 2а), подтачка (2), а у вези члана 18 Закона о буџетском систему, средства остварена наплатом истих треба водити на посебном рачуну за уплату јавних прихода у складу са Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава тих рачуна.

Предузеће је у 2018. години донело Одлуку о накнадама за коришћење заштићеног подручја Националног парка „Ђердап“ у којој је у члану 11 одређен рачун на коме се

1.2 Предузеће је делимично отклонило једну неправилност у делу који се односи на правилност пословања.

уплаћују накнаде утврђене поменутом Одлуком. Наведена Одлука се примењује у 2021. години.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – поднаслов 2.6 *Накнаде за коришћење заштићеног добра*

1.2.1. Предузеће је започело са активностима успостављања интерне ревизије, јер се обратило Централној јединици за хармонизацију Министарства финансија, ради добијања сагласности за обављање послова интерне ревизије у Предузећу од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава.

У претходној ревизији утврђено је да Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Предузеће је започело са активностима успостављања интерне ревизије и обратило се Централној јединици за хармонизацију Министарства финансија, ради добијања сагласности за обављање послова интерне ревизије у Предузећу од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 1)

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 2 – поднаслов 2.2 *Интерна ревизија.*

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1¹

У поступку ревизије нису утврђене неправилности првог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2²

1. Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору, већ је започело са активностима успостављања интерне ревизије. (2.2. Интерна ревизија – Откривена неправилност 1)

ПРИОРИТЕТ 3³

У поступку ревизије нису утврђене неправилности трећег приоритета.

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

У поступку ревизије нису дате препоруке првог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2

1. Препоручујемо Друштву да поново покрене иницијативу надлежном министарству ради добијања сагласности за обављање послова интерне ревизије у Предузећу од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, односно Јавног предузећа „Србијашуме“ или неки други начин у складу са чланом 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору. (2.2 . Интерна ревизија – Препорука број 1)

ПРИОРИТЕТ 3

У поступку ревизије нису дате препоруке трећег приоритета.

¹ ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана,

² ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана

³ ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до три године

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањења ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац је обавезно да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања је дужан да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац обавезно је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;
2. За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац обавезно је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и ревизија одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. ст 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
24. новембар 2022. године

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу члана 9 Закона о Државној ревизорској институцији⁴, Програма ревизије Државне ревизорске институције за 2022. годину⁵ и Закључка о спровођењу ревизије Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац⁶.

1. Предмет ревизије

Спроводи се ревизија правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац, која се односи на предузимање мера за отклањање неправилности утврђених у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац за 2013. годину.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2021. године.

3. Информације о субјекту ревизије

Одлуком о оснивању Предузећа за заштиту и развој Националног парка Ђердап⁷, основан је Национални парк као Предузеће са циљем да обавља послове заштите културних добара, природних и других знаменитости на подручју Националног парка „Ђердап“. Законом о националним парковима, Предузеће за заштиту и развој Националног парка Ђердап постаје Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ са седиштем у Доњем Милановцу.

Законом о националним парковима⁸, Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац основано је ради заштите, развоја и управљања Националним парком Ђердап, који се простире на територији општина: Голубац, Мајданпек и Кладово, у оквиру 17 катастарских општина: Голубац, Брњица, Добра, Бољетин, Мајданпек, Доњи Милановац, Мосна, Тополница, Голубиње, Мироч, Петрово Село, Текија, Нови Сип, Давидовац, Манастирица, Кладушница и Подвршка.

Предузеће је уписано у судски регистар Окружног привредног суда у Зајечару под бројем Фи-3398/93 од 5. новембра 1993. године, регистарски уложак број 1-5562.

Предузеће је уписано у Регистар привредних субјеката у Агенцији за привредне регистре Решењем број БД 23766/2005 од 20. јуна 2005. године.

Оснивач Предузећа је Република Србија, а права оснивача врши Влада.

Одлуком о усклађивању пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац са Законом о јавним предузећима 05 Број 023-354/2017 коју је Влада Републике Србије донела 24. јануара 2017. године извршено је усклађивање оснивачког акта са одредбама Закона о јавним предузећима.

Пун назив: Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац

Скраћени назив: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац

Седиште и адреса: Доњи Милановац (Мајданпек), Краља Петра I 14

⁴ „Сл. гласник РС“ бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18 – др. закон.

⁵ Број: 06-1950/2021-02/1 од 24. децембра 2021. године.

⁶ Број: 400-812/2022-06/1 од 1. априла 2022. године.

⁷ „Сл. гласник РС“ број 6/89

⁸ „Сл. гласник РС“, бр. 84/2015 и 95/2018 - др. закон

Матични број: 07360231

ПИБ: 100624453

Предузеће обавља делатност од општег интереса, управљање заштићеним подручјем.

Претежна делатност Предузећа: делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности

Шифра делатности: 9104

Предузеће, поред претежне делатности, обавља и друге делатности:

- 01.1 Гајење једногодишњих, двогодишњих и вишегодишњих биљака;
- 01.3 Гајење садног материјала;
- 01.7 Лов, траперство и одговарајуће услужне делатности;
- 02.1 Гајење шума и остале шумске делатности;
- 02.2 Сеча дрвећа;
- 02.3 Сакупљање шумских плодова;
- 02.4 Услужне делатности у вези са шумарством;
- 03.1 Риболов;
- 03.2 Аквакултуре;
- 16.10 Резање и обрада дрвета;
- 16.2 Производња осталих производа од дрвета, плуте, сламе и прућа;
- 18.13 Услуге припреме за штампу;
- 18.20 Умножавање примљених записа;
- 36.00 Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде;
- 38.2 Третман и одлагање отпада;
- 39.00 Санација, рекултивација и друге области управљања отпадом;
- 46.73 Трговина дрветом, грађевинским материјалом и санитарном опремом;
- 58.1 Издавање књига, часописа и друге издавачке делатности;
- 71.1 Архитектонске и инжењерске делатности, инжењерско испитивање и анализе и техничко саветовање;
- 72.1 Истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама;
- 74.2 Фотографске услуге;
- 91.3 Заштита и одржавање непокретних културних добара, културно историјских локација, зграда и сличних туристичких споменика и друге делатности.

Органи Предузећа су: Надзорни одбор и Директор.

Предузеће заступа Директор, без ограничења овлашћења, кога именује Оснивач на период од четири године.

Влада Републике Србије донела је Решење о именовану вршиоца дужности 24 Број: 119-2667/2015 од 12. марта 2015. године и Решење о разрешењу вршиоца дужности директора 24 Број: 119-3532/2022 од 28. априла 2022. године.

Влада Републике Србије донела је Решење 24 Број: 119-3625/2022 од 5. маја 2022. године којим је именovala вршиоца дужности директора Предузећа.

Надзорни одбор има пет чланова које именује Оснивач на мандат од четири године.

Један члан Надзорног одбора именује се из реда запослених, један члан мора бити независан.

Просечан број запослених у 2021. години био је 89.

Предузеће је за 2021. годину разврстано у средње правно лице.

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије, по свим материјално значајним питањима у складу са применљивим критеријумима.

Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Ради израде плана ревизије спровели смо процену ризика материјално значајне неусклађености са прописима по мерама исправљања за које су дате препоруке у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац за 2013. годину⁹.

На основу процене ризика:

- (1) утврђено је постојање ризика у предузимању мера исправљања по препорукама датим у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац за 2013. годину.

Ради остваривања циљева ревизије, а на основу процене ризика, спровели смо адекватне ревизорске поступке да би у разумној мери добили уверавање да ли су мере исправљања по препорукама датим у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац за 2013. годину спроведене на задовољавајући начин.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима, посматране су све препоруке које су дате у претходно спроведеној ревизији и које су описане у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац за 2013. годину.

Предузеће је у законском року доставило Одазивни извештај у ком је навело које је мере исправљања предузело ради отклањања утврђених неправилности, а на основу ког је Државна ревизорска институција издала Послеревизиони извештај по одазивном извештају о извршеној ревизији финансијских извештаја и ревизији правилности пословања за 2013. годину Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац¹⁰.

У Послеревизионом извештају по одазивном извештају о извршеној ревизији финансијских извештаја и ревизији правилности пословања за 2013. годину Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац је утврђено да је за две неправилности Предузеће предузело мере исправљања које су оцењене као задовољавајуће, а за четири неправилности мере исправљања су оцењене као делимично задовољавајуће.

⁹ Број 400-177/2014-06/9 од 17. новембра 2014. године.

¹⁰ Број 400-177/2014-06/11 од 9. јула 2015. године

5. Критеријуми

У ревизији правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац извршена је процена усклађености предмета ревизије са следећим прописима који су идентификовани као извор критеријума:

- 1) Закон о Државној ревизорској институцији¹¹ (члан 10),
- 2) Закон о јавним предузећима¹²
- 3) Закон о буџетском систему¹³,
- 4) Закон о јавним набавкама¹⁴,
- 5) Интерна акта субјекта ревизије.

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа, општих и интерних аката који уређују области у којима су утврђене неправилности у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац за 2013. годину,
- испитивање активности, одлука Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац у вези са предузимањем мера за отклањање утврђених неправилности у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац за 2013. годину,
- интервјуисање одговорних особа Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије састали смо се са представницима Предузећа како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 "Фундаментални принципи ревизије јавног сектора", ИССАИ 400 "Фундаментални принципи ревизије правилности пословања" и ИССАИ 4000 "Стандард за ревизију правилности пословања."

¹¹ „Сл. гласник РС“ бр. 101/2005, 54/2007, 36/2010 и 44/2018 – др. закон

¹² „Сл. гласник РС“ бр. 15/2016 и 88/2019,

¹³ „Сл. гласник РС“ бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015-др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020 и 118/2021.

¹⁴ „Сл. гласник РС“ број 91/19.

V Прилози

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

Интерна финансијска контрола представља скуп политика и процедура које руководство успоставља у циљу економичног, ефикасног и ефективног испуњавања циљева субјекта ревизије, поштовања спољашњих правила и политика управљања, заштите имовине и података, спречавања и препознавања превара и грешака, очувања квалитета рачуноводствених евиденција и правовременог пружања поузданих финансијских и управљачких информација. Интерна контрола у јавном сектору код корисника јавних средстава обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу;
- 2) интерну ревизију;
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

1. Финансијско управљање и контрола

Сагласно Правилнику о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁵, финансијско управљање и контрола је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководиоца корисника јавних средстава, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин кроз:

- пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
- потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;
- добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

Финансијско управљање и контрола обухвата пет међусобно повезаних елемената: 1) контролно окружење; 2) управљање ризицима; 3) контролне активности; 4) информисање и комуникација; 5) праћење и процена система.

1.1. Контролно окружење

У циљу успостављања квалитетног контролног окружења које подразумева лични и професионални интегритет и етичке вредности руководства и запослених, начин управљања, организациону структуру, успостављање поделе одговорности и овлашћења, политике и праксу у људским ресурсима као и компетентност запослених, Предузеће је донело следеће акте:

- 1) Правилник о рачуноводственим политикама од 28. октобра 2021. године;
- 2) Правилник о ближем уређивању поступака набавки у Јавном предузећу „Национални парк Ђердап“ од 25. децембра 2020. године;
- 3) Правилник о рачуноводству Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ од 6. октобра 2021. године;
- 4) Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац, од 30. октобра 2018. године;

¹⁵ “Сл. гласник РС“ број 89/19

5) Правилник о условима и начину коришћења службених возила од 28. јула 2020. године;

6) Правилник о организацији и спровођењу пописа од 28. новембра 2011. године и др.

1.2 Интерна ревизија

Корисници јавних средстава, у складу са чланом 82 Закона о буџетском систему, успостављају интерну ревизију која на основу објективног прегледа доказа обезбеђује уверавање о адекватности и функционисању постојећих процеса управљања ризиком, контроле и управљања организацијом да ли ови процеси функционишу на предвиђен начин и омогућују остварење циљева организације. Поред тога, интерна ревизија пружа саветодавне услуге у циљу повећања вредности и побољшања процеса управљања датом организацијом, управљања ризицима и контроле.

Успостављање и функционисање интерне ревизије ближе је уређено Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Интерну ревизију корисници јавних средстава успостављају на један од следећих начина:

1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава;

2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.

Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Неправилност и препорука су дати у Прилогу 2 – поднаслов Интерна ревизија.

Прилог 2 – Мере исправљања неправилности утврђених у спроведеној ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац, за 2013. годину, у делу који се односи на правилност пословања

2.1 Систем финансијског управљања и контроле

Откривена неправилност у ревизији правилности пословања за 2013. годину

Предузеће није завршило цео процес успостављања система финансијског управљања и контроле, односно руководство Предузећа још увек није усвојило стратегију управљања ризиком у складу са одредбама члана 6 став 2 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Оцена мера исправљања у Послеревизионом извештају у 2015. години

У Послеревизионом извештају мера исправљања за ову неправилност оцењена је као делимично задовољавајућа.

Пословање Предузећа у 2021. години у вези са применом мера исправљања

Одлуком директора број 6107 од 31. децембра 2015. године образована је Радна група за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у Јавном предузећу „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац.

На основу члана 81 став 2 Закона о буџетском систему, члана 19 Статута Предузећа, а у вези са чланом 12 став 1 тачка 2 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору Предузеће је донело:

- Одлуку о усвајању Стратегије за управљање ризицима број 5554 од 30. новембра 2020. године и
- Одлуку о образовању регистра ризика број 5554/1 од 30. новембра 2020. године.

Такође, Предузеће је донело и усвојило следеће процедуре:

- Процедура пријема запослених и обрачуна зарада од 1. фебруара 2016. године;
- Процедура надзора над коришћењем заштићеног подручја од 25. фебруара 2016. године;
- Процедура плаћања од 21. фебруара 2016. године;
- Процедура јавних набавки од 15. јануара 2013. године;
- Процедура искоришћавања шума – продаја на пању од 15. јануара 2013. године;
- Процедура искоришћавања заштићеног подручја Национални парк Ђердап од 15. јануара 2013. године и др.

Налаз: Предузеће је у 2021. години **у целости** отклонило утврђену неправилност у ревизији која је спроведена 2013. године, јер је донело процедуре, усвојило Стратегију за управљање ризицима и Регистар ризика.

2.2 Интерна ревизија

Откривена неправилност у ревизији правилности пословања за 2013. годину

Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Оцена мера исправљања у Послеревизионом извештају у 2015. години

У Послеревизионом извештају мера исправљања за ову неправилност оцењена је као делимично задовољавајућа.

Пословање Предузећа у 2021. години у вези са применом мера исправљања

Предузеће је започело са активностима успостављања интерне ревизије и обратило се Централној јединици за хармонизацију Министарства финансија, ради добијања сагласности за обављање послова интерне ревизије у Предузећу од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава.

Предузеће је започело са активностима успостављања интерне ревизије, јер се дописом број 6462 од 23. децембра 2014. године обратило Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију у циљу успостављања интерне ревизије ради добијања сагласности за обављање послова интерне ревизије у Предузећу од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, односно Јавног предузећа „Србијашуме“, Београд и с тим у вези доставило предлог споразума о обављању послова интерне ревизије. Министарство је сагледало достављен предлог споразума и препоручило побољшану верзију истог, која је уобичајена за овакву врсту договора ентитета у јавном сектору, након чега је Предузеће кориговало претходно достављен предлог споразума и поново га 13. јануара 2015. године послало на сагласност надлежном Министарству, на који није било писаног одговора да ли се прихвата или не. Предлог Споразума се поново упућује 18. априла 2019. године Јавном предузећу „Србијашуме“, Нови Београд и Предузеће добија одговор усменим путем да је износ средстава који је планиран за ту врсту услуге недовољан.

Директор предузећа је дана 3. августа 2022. године упутио дописе Министарству привреде и Министарству заштите животне средине у којима обавештава надлежна Министарства о предузетим активностима за успостављање интерне ревизије у периоду од седам година и проблемима са којима се Предузеће сусреће у успостављању интерне ревизије.

Откривена неправилност 1: Предузеће је **делимично отклонило** утврђену неправилност у ревизији која је спроведена 2013. године, јер није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору, већ је започело са активностима успостављања интерне ревизије.

Препорука број 1: Препоручујемо Друштву да поново покрене иницијативу надлежном министарству ради добијања сагласности за обављање послова интерне ревизије у Предузећу од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, односно Јавног предузећа „Србијашуме“ или неки други начин у складу са чланом 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

2.3 Систематизација радног места „службеника за јавне набавке“

Откривена неправилност у ревизији правилности пословања за 2013. годину

Предузеће није Правилником о систематизацији послова систематизовало радно место „службеник за јавне набавке“ у оквиру кога би се обављали послови јавних набавки, чиме је поступило супротно одредбама члана 134 Закона о јавним набавкама. Такође, Предузеће је током 2013. године извршило набавку добара и услуга, у износу од најмање 12.820 хиљада динара, без спровођења поступка јавних набавки, чиме је поступило супротно одредбама члана 7, 122 и 128 Закона о јавним набавкама, и то: - набавку из групе добара 09100000 – горива, у износу од 6.436 хиљада динара, - набавку из групе добара 34300000 – делови и прибор за возила и њихове моторе, у износу од 2.010 хиљада динара, заједно са услугама одржавања и поправке из категорије 1 у оквиру Прилога 1, у износу од 899 хиљада динара, - набавку адвокатских услуга из категорије 21 у оквиру Прилога 1, у износу од 1.962 хиљада динара, - набавку услуга хотела и ресторана из категорије 17 у оквиру Прилога 1, у износу од 1.113 хиљада и - набавку финансијске услуге из категорије 6 у оквиру Прилога 1, у износу вишем од 400 хиљада динара, који је одредбама члана 39 став 2 Закона о јавним набавкама прописан као минимални износ који обавезује на примену овог закона.

Оцена мера исправљања у Послеревизионом извештају у 2015. години

У Послеревизионом извештају мера исправљања за ову неправилност оцењена је као задовољавајућа.

Пословање Предузећа у 2021. години у вези са применом мера исправљања

Предузеће је у 2018. години донело Правилник о систематизацији послова и у 2021. години има запосленог са сертификатом који је распоређен на радно место „службеник за јавне набавке“.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац, предвиђено је радно место „Референт набавке-службеник за јавне набавке“ у оквиру Службе за комерцијалу, план и анализу, Сектора за заједничке послове.

У Предузећу једно запослено лице поседује сертификат службеника за јавне набавке издат од Управе за јавне набавке у Београду. Овај сертификат је стечен према Правилнику о начину и програму стручног оспособљавања и начину полагања стручног испита за службеника за јавне набавке¹⁶. На овај начин, Предузеће је поступило у складу са чланом 185 Закона о јавним набавкама и омогућило оспособљавање службеника за обављање послова јавних набавки и полагање стручног испита за службеника за јавне набавке. Предузеће је спроводило континуирано усавршавање службеника за јавне набавке.

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац, донело је План јавних набавки за 2021. годину према члану 88 Закона о јавним набавкама. Предузеће је 28. јуна 2021. године донело измене и допуне плана јавних набавки за 2021. годину и измене и допуне плана набавки на које се закон не примењује. Измене и допуне плана јавних набавки и набавки на које се закон не примењује, усвојио је Надзорни одбор Предузећа на седници одржаној 21. јануара 2021. године.

¹⁶ "Сл. гласник РС", бр. 77 од 24. јула 2014, 83 од 3. октобра 2015.

План јавних набавки и све његове касније измене и допуне, наручилац је објавио на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници у року од десет дана од дана доношења.

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац, донело је Процедуру јавних набавки, којом се уређују предмет и подручје примене, циљеви, одговорност и опис процедуре набавки.

Интерним актима Предузећа су уређена сва питања која су прописана Законом о јавним набавкама. Предузеће је на својој интернет страници објавило Правилник о набавкама, Процедуру спровођења набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује као и акт о реализацији уговора у области набавки.

Увидом у следеће набавке:

1. Набавка добара – гориво, моторно уље, антифриз и лож уље;
2. Набавка услуга поправке и одржавања возила са набавком резервних делова;
3. Набавка услуга хотела и ресторана и
4. Набавка адвокатских услуга

утврђено је да је Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац у 2021. години поступало у складу са Законом о јавним набавкама.

Налаз: Предузеће је у 2021. години у целости отклонило утврђену неправилност у ревизији која је спроведена 2013. године, јер је Правилником о систематизацији послова систематизовало радно место „службеник за јавне набавке“ у оквиру кога се обављају послови јавних набавки и спроводило је јавне набавке за набавку горива, набавку делова и прибора за возила и њихове моторе, заједно са услугама одржавања и поправке, набавку адвокатских услуга и набавку услуга хотела и ресторана у складу са Законом о јавним набавкама.

2.4 Упис основног капитала у Регистар привредних субјеката

Откривена неправилност у ревизији правилности пословања за 2013. годину

Предузеће није уписало основни капитал у Регистар привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре Републике Србије, што је у супротности са одредбама члана 9 став 5 Закона о јавним предузећима.

Оцена мера исправљања у Послеревизионом извештају у 2015. години

У Послеревизионом извештају мера исправљања за ову неправилност оцењена је као задовољавајућа.

Пословање Предузећа у 2021. години у вези са применом мера исправљања

На дан 31. децембар 2021. године Предузеће има усаглашену висину основног капитала који је уписан у Регистар привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре Републике Србије и који је евидентиран у пословним књигама.

На дан 31. децембар 2021. године износ основног капитала исказан у Билансу стања у износу од 4.302.412 хиљада динара и износ у Регистру привредних субјеката Агенције за привредне регистре су међусобно усаглашени.

Налаз: Предузеће је у 2021. години у целости отклонило утврђену неправилност у ревизији која је спроведена 2013. године, јер је ускладило висину основног капитала у Билансу стања и у Регистру привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре Републике Србије.

2.5 Уплата дела добити оснивачу

Откривена неправилност у ревизији финансијских извештаја за 2013. годину

Предузеће је било у обавези да део добити који је распоређен оснивачу уплати на рачун прописан за уплату јавних прихода, у складу са одредбама члана 49 став 2 Закона о јавним предузећима, што до момента вршења ревизије Предузеће није учинило.

Оцена мера исправљања у Послеревизионом извештају у 2015. години

У Послеревизионом извештају мера исправљања за ову неправилност оцењена је као делимично задовољавајућа.

Пословање Предузећа у 2021. години у вези са применом мера исправљања

У 2021. години Надзорни одбор Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац донео је Одлуку о расподели добити за 2020. годину, број 2927/3 од 28. јуна 2021. године на коју је Влада Републике Србије дала сагласност Решењем о давању сагласности на расподелу добити ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац за 2020. годину 05 Број: 41-11648/2021 од 16. децембра 2021. године. По наведеној одлуци 50% остварене добити, односно износ од 4.582.281,88 динара уплаћује се оснивачу Влади Републике Србије, а преосталих 50% Предузеће распоређује на начин да износ од 3.382.188,48 динара усмерава на учешће запослених у добити у 2020. години, који су били у радном односу на дан 31. децембра 2020. године, док се преостали износ од 1.200.093,40 динара усмерава у инвестиције.

Налаз: Предузеће је у 2021. години **у целости** отклонило утврђену неправилност у ревизији која је спроведена 2013. године, јер је на рачун прописан за уплату јавних прихода извршило уплату средстава по основу дела добити који је распоређен оснивачу.

2.6 Накнаде за коришћење заштићеног добра

Откривена неправилност у ревизији финансијских извештаја за 2013. годину

С обзиром да накнаде за коришћење заштићеног добра имају карактер јавних прихода у смислу члана 14 став 1 тачка 2а), подтачка (2), а у вези члана 18 Закона о буџетском систему¹⁷ средства остварена наплатом истих треба водити на посебном рачуну за уплату јавних прихода у складу са Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава тих рачуна.

Оцена мера исправљања у Послеревизионом извештају у 2015. години

У Послеревизионом извештају мера исправљања за ову неправилност оцењена је као делимично задовољавајућа.

Пословање Предузећа у 2021. години у вези са применом мера исправљања

Предузеће је навело да се обратило Министарству пољопривреде и заштите животне средине са захтевом да код Управе за трезор пропише рачун за уплату јавних прихода за наплату накнада за коришћење заштићеног добра и да им је надлежно Министарство одобрило да се, иако Законом о заштити природе није прецизирана обавеза отварања рачуна за уплату

¹⁷ „Сл. гласник РС“, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр. и 108/2013

јавних прихода за наплату накнада за коришћење заштићеног добра, могу обратити надлежној филијали Управе за трезор са захтевом за отварање посебног наменског рачуна за наведену сврху.

Предузеће је у 2018. години донело Одлуку о накнадама за коришћење заштићеног подручја Националног парка „Ђердап“ у којој је у члану 11 одређен рачун на коме се уплаћују накнаде утврђене поменутом Одлуком. Наведена Одлука се примењује у 2021. години.

Налаз: Предузеће је у 2021. години у целости отклонило утврђену неправилност у ревизији која је спроведена 2013. године, јер је презентовало Одлуку о накнадама за коришћење заштићеног подручја Националног парка „Ђердап“ од 24. децембра 2018. године у којој је у члану 11 одређен рачун на коме се уплаћују накнаде утврђене поменутом Одлуком.